

1 SET. 1986

Reg. Gral. Entrada | Reg. Gral. Sortida
N.º 1.415/86 | N.º

A LA MESA DE LA COMISSIO D'ASSUMPTES INSTITUCIONALS I GENERALS

El Grup Parlamentari Esquerra Nacionalista -PSM d'acord amb el que disposa l'article 113 del reglament del parlament de les Illes Balears, presenta les següents Esmenes al Projecte de Llei sobre la Compilació del Dret Civil de Balears.

Esmena núm.1 De tipus General.

De cara a unificar els temps verbals dels preceptes de la Compilació, el criteri desitjable seria evitar els temps futurs convertint-los en presents.

Exemple:

Art. 1º Compilació. En el priemr paràgraf, "regirà" en lloc de "regeix".

Esmena núm. 2 de tipus General.

Per donar homogeneïtat al text legal resultant, no és molt correcte que apareguin articles amb paràgrafs enumerats, amb altres que no hi estan, sense cap criteri que ho justifiqui.

Estan enumerats els paràgrafs, en els articles de la Compilació: 3º, 4º, 66, 67, 72, 79, 81, 82, 83.

No hi estan encara que pertanyen al mateix títol (a vegades), o tenen major nombre d'aquests, articles com: 1º, 2º, 8, 13, 14, etc.

Per tot això proposam la supressió de la numeració dels paràgrafs en els preceptes, que hi estan, o bé la numeració dels que no hi estan.

Esmena núm. 3. de tipus General.

També per donar homogeneïtat al text legal resultant, no és aconsellable que coexisteixin preceptes en què a l'hora d'establir requisits o subsupostos fàctics, s'utilitzin per a la seva ordenació signes alfabètics minúsculs (a, b, c...) mentre que altres ho facin amb signes ordinals (1, 2, 3...).

Aquesta unitat és desitjable encara que la Compilació vigent (1961) existeixi aquesta anomalia, seria un bon moment per suprimir els ordinals, ja que si llegim els preceptes que els contenen veurem que en realitat no se pretén establir cap ordre jeràrquic, sinó una simple enumeració.

Esmena núm. 4. de tipus General. Sistemàtica.

Se tracta d'una reordenació dels preceptes continguts en els llibres I i II, la creació, d'un ^{de} nou (el III), desplaçant el contingut de l'actualment projectat llibre III al llibre IV. L'objectiu, és situar en condicions d'igualtat, des del punt de vista de la sistemàtica de la Compilació la normativa de Mallorca i la de Menorca, evitant la situació actual que és de subordinació normativa d'aquesta respecte a Mallorca, mitjançant la remissió de l'article 65 de la Compilació. Per això hauríem de modificar l'art. 3º del Projecte i afgir ^o intercalar ^{de} altres posteriors tendents a l'articulació d'una ordenació del següent caràcter:

Títol Preliminar No se modifica
Contendria com arts. 1º i 2º, els projectats.

Llibre I

Passaria a denominar-se: " De les disposicions aplicables a les Illes de Mallorca i Menorca "

Contendria:

Títol I.- Del règim econòmic matrimonial. No se modifica.
Contendria els projectats articles , 3º, 4º i 5º.

Títol II.- De les Successions.

Cap. I.- De la Successió Testada.

Secció 1ª.- De la Institució de l'Hereu.

Contendria els actuals arts. 14 a 24 que pa-

ssarien a ser els arts. 6 al 16.

Secció 2ª.- De la Substitució Fideïcomissària.
Contendria els projectats arts. 25 a 37, que
passarien a ser numerats del 17 al 29.

Secció 3ª. De la Quarta Falcídia.
Contendria els projectats arts. 38 al 40, que
passarien a ser numerats com arts. 30 al 32

Secció 4ª. De la Legítimes.
Contendria els projectats arts. 41 a 49, nume-
rats com arts. 33 al 41.

Secció 5ª . Dels Testaments.
Contendria el projectat art. 52 que passaria
a ser el 42.

Cap. II. De la Successió Abintestat.
Contendria el projectat art. 53 que passaria
a ser el 43.

Llibre II.-

De les disposicions aplicables a l'Illa de Mallorca.

Títol I.- De les Successions.

Cap. I.- Disposicions Generals.

Contendria els projectats arts. 6º i 7º que passarien
a ser els arts. 44 i 45.

Cap. II. De les Donacions Universals.

Contendria els projectats arts 8º al 13 de la Compila-
ció. que passarien a ser els arts. 46 a 51.

Cap. III.- De la definició.

Contendria els projectats arts 50 i 51 que passarien a
ser el 52 i 53.

Títol II.- Del drets reials.

Contendria els projectats arts 54 a 63 amb idèntica
enumeració.

Llibre III.-

De les disposicions aplicables a l'Illa de Menorca.

Títol I.- De les Successions.

Cap. I.- Disposicions Generals.

Art. 64. L'Herència es defereix per testament i per

Llei. Art. 65.- La successió intestada només podrà tenir lloc

en defecte de l'hereu instituit i és incompatible amb la testada.

Cap. II. De la Institució de l'hereu usufructuari amb facultat de disposar.

Contendria edos nous articles, el 66 i el 67, que com a tals, formen part d'una esmena concreta. De no ser aprovada aquesta, el Títol I, no estaria dividit en capítols.

Títol II.- De la Societat Rural.

Contendria el caràcter del projectat art. 64, però amb el núm. 68.

Llibre IV.

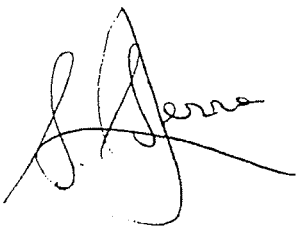
De les Disposicions aplicables a les Illes d' Eivissa i Formentera.

Contendria els mateixos Títols i Capítols que en el Projecte del Govern, o sia del 66 al 86, però enumerats des del 69 al 89.

Esmena núm, 5. De tipus General, Complementària a l'esmena nº.4.

Com a conseqüència d'aquesta reordenació, hauríem d'afegir un article en el Projecte, que suprimís l'anterior article 65 Compilació. ja que , si l'esmena s'aprovàs, ens trobaríem amb dos articles 65.

Igualment hauríem de modificar la " Exposició de Motius" ja que està redactada en funció de la sistemàtica que se pretén esmenar. Encara que no s'aprovàs la reordenació que proposam l'Exposició de Motius s'hauria de modificar intentant dotar-la de uniformitat, ja que les criteris d'Exposició que s'utilitzen varien en funció del Llibre de què es tracti.

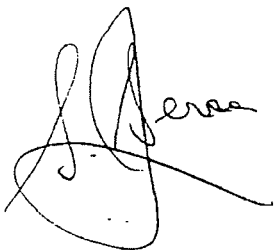
Esmena núm. 6

Al primer paràgraf de l'article 2n. Comp.

Es propugna, per una part, la supressió del criteri de l'eficàcia territorial, perquè malgrat que a l'Estatut d'Autonomia també s'estableixi com a principi, l'excepció que s'hi contempla desvirtua completament la regla. Els ordenaments civils de les diferents Comunitats Autònomes que en tenen s'apliquen segons el criteri "personal" i no segons el "territorial". D'altra banda, no té sentit, com fa el projectat article 2n. afirmar la "territorialitat" per dir tot seguit que s'aplicarà als "residents...", perquè això darrer suposa utilitzar el criteri de la "personalitat". No oblidem, a més, que segons aquest precepte, un Jutjat o Tribunal que no fos de la nostra Comunitat Autònoma, no podria aplicar normes de l'Ordenament civil de les illes Balears a subjectes que ostentassin veïnatge civil a les illes, perquè aquestes normes "tindran eficàcia en el territori de la Comunitat Autònoma"

La supressió d'aquest primer incís evitaria totes les paradoxes relatades. D'aquesta forma, el precepte començaria així:

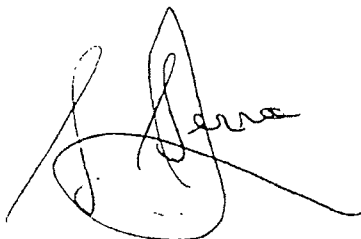
"Les normes de l'Ordenament Civil de les Illes Balears són d'aplicació a qui..."

Esmena núm. 7

Al primer paràgraf de l'art. 2n. Comp.

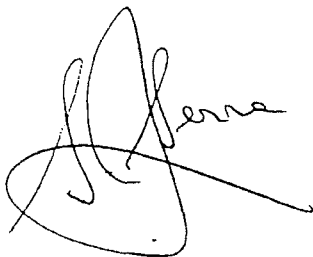
"Les normes de l'Ordenament Civil de les Illes Balears són d'aplicació als qui ostentin veïnatge civil a les illes, i es presumeix que en gaudeixen els espanyols residents a qualsevol municipi de les Balears. S'exceptuen els casos en què, d'acord amb el Dret interregional o internacional privat, hagin d'aplicar-se altres normes."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a large, light-colored circular stamp or mark.

Esmena núm. 8

Al núm. 1 de l'art. 3r. Comp.

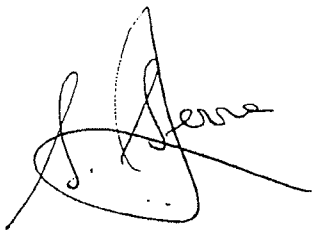
"1. El règim econòmic conjugal és el de separació de béns, llevat que en capitulacions formalitzades en escriptura pública, abans o durant el matrimoni, hom convingui un règim diferent."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S. Serra', with a large, stylized flourish underneath.

Esmena núm. 9

Al segon paràgraf del núm. 3 de l'art. 3r. Comp.

"...però no es consideren compresos en la pressumpció les joies i els objectes artístics o històrics de valor considerable"

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written in a cursive style.

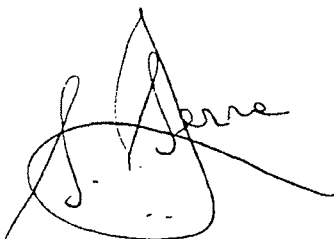
Esmena núm. 10

A l'art. 5è. Comp.

Aquestes dues propostes de modificació són alternatives:

1ª) "... pel règim que tradicionalment ha estat d'aplicació a Mallorca, o Menorca en el cas corresponent."

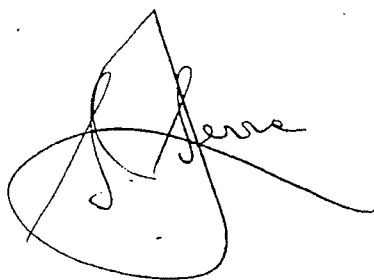
2ª) "... pel règim que tradicionalment ha estat d'aplicació a l'illa"

Emenda núm. 11

Al segon paràgraf de l'art. 8è. Comp.

"La donació universal és vàlida de present, i sols revocable pel donant en cas d'incompliment de càrregues o d'ingritud, de conformitat..."

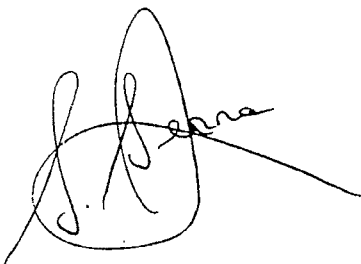
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a large, loopy scribble.

Esmena núm. 12

Al segon paràgraf de l'art. 12è. Comp.

Propugnam la seva supressió, perquè en el millor dels casos és inútil, i en el pitjor indueix a confusió. En el millor és inútil, perquè les regles sobre capacitat per donar o per testar són establertes clarament pel Codi Civil. I diem que en el cas pitjor indueix a confusió perquè sembla que no s'exigeix al donant cap capacitat, sinó simplement la "lliure disposició dels seus béns", o sigui poder de disposició sobre aquests. Aquí s'interfereixen dos aspectes tècnic-jurídics, el de la capacitat (que determinarà la validesa o no de la donació) i el del poder de disposició sobre els béns donats (que determinarà l'eficàcia o ineficàcia de l'acte). A més, en matèria de donacions és particularment eloqüent l'art. 624 del Codi Civil que exigeix al donant els dos requisits en afirmar que "podran fer donació tots els qui puguin contractar i disposar dels seus béns" En el segon paràgraf de l'art. 12 Comp. s'ha "repartit" aquests dos requisits entre el donant ("lliure disposició") i el donatari ("capacitat per contractar") quan --no ho oblidem-- el Codi Civil els predica ambdós del donant.

En suma, proposam la supressió d'aquest paràgraf. O, alternativament, una redacció clarificadora.

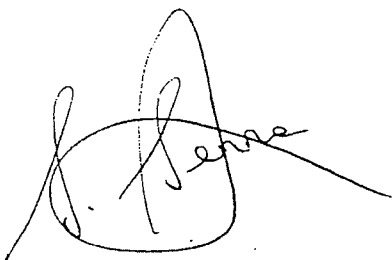
Esmena núm. 13

Al tercer paràgraf de l'art. 39 Comp.

Es propugna la supressió del tracte de favor als llegats "piadosos", que suposa aquest precepte, per tal com són considerats com a "no reduïbles". No hi ha raons tècniques ni d'interès general que així ho aconsellin.

Per tant el ^{seu} segon paràgraf hauria de començar així:

"No es consideren reduïbles els llegats benèfics o docents, els d'aliments, els de deute propi del testador,..."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a large, faint circular stamp or watermark.

Esmena núm. 14

AL núm. 3 de l'art. 66è. Comp.

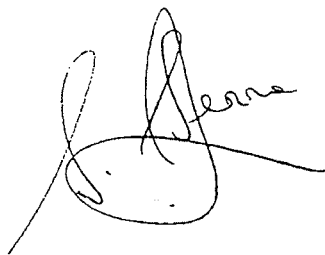
Proposam:

1) Supressió del núm. 3 de l'art. 66è. Comp.

En cas de no admetre's aquesta supressió es proposa:

2) Addició al precepte en l'incís final que diria:

"Els menors d'edat necessitaran l'assistència de llurs
pares, tutor o curador"

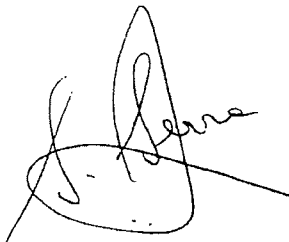
Esmena núm. 15

Al núm. 4 de l'art. 66è. Comp.

Cal suprimir el terme novació, el significat tècnico-jurídic del qual queda limitat a les obligacions, i en aquest cas es predica d'un contracte.

En lloc de la projectada redacció proposam:

"Celebrat el matrimoni, la modificació o nou atorgament de capítols, requerirà la concurrència..."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a circular stamp or mark.

Esmena núm. 16

A l'art. 67è. Comp.

En el núm. 2

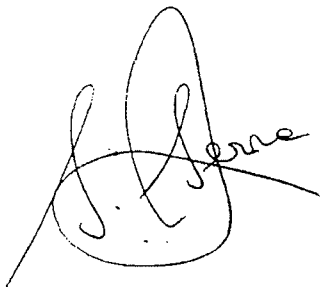
Ha de ser suprimit, ja que és literalment idèntic a l'art.
1442 del Codi Civil.

En el núm. 3

Ha de ser suprimit, ja que és igual a l'art. 1439 del Codi
Civil.

En el núm. 5.

Ha de ser suprimit, ja que és igual a l'art. 1440 i 1319 del
Codi Civil.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S. J. Sene' or similar, written in a cursive style.

Esmena núm. 17

A l'art. 70 Comp.
Supressió

Esmena núm . 18

A l'art. 78 Comp.
Supressió

Esmena núm . 19

Al'art. 81.2 Comp.
Es propugna la supressió, ja que l'art. 82.1 Comp. in fine
diu exactament el mateix, encara que des de l'òptica del legi-
timari.

Esmena núm. 20

Als mums. 2 i 3 de l'art. 82 Comp.

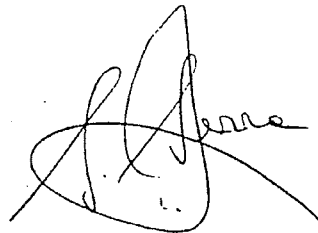
Es proposa afegir junt al retracte el dret de tempteig,
ja que no té sentit concedir aquell i no aquest. Redacció
proposada:

"2. Entre els legitimaris procedirà el dret de tempteig
i retracte, en el cas de cessió del dret a la llegítima a un
tercer que no ho sigui."

"3. El legitimari, pel simple fet d'ésser-ho, no té dret
de tempteig ni retracte en el cas que l'hereu faci venda dels
béns hereditaris."

Esmena núm. 21

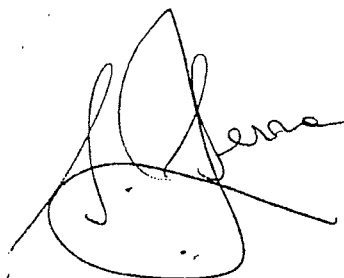
A l'art. 84 Comp.
Es proposa la supressió per superflu

Esmena núm. 22

A l'art. 24 del Projecte de Llei

"Les remissions que fa aquesta Compilació a les disposicions del Codi Civil s'entenen fetes a la redacció vigent en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a circular stamp or mark.

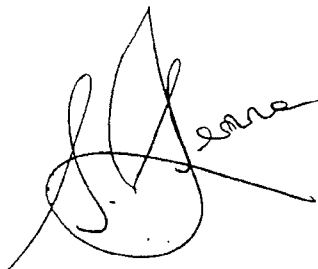
Esmena núm. 23

A l'art. 24 del Projecte de Llei

Propugnam alternativament:

1) L'addició a l'art. 24 del Projecte de Llei d'un incís inicial que manifesti que "Queda derogada la Disposició Final Primera..." O bé afegir tal derogació a la Disposició Derogatòria del Projecte de Llei.

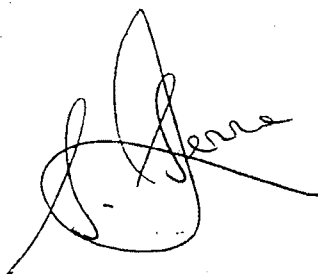
2) Afegir un nou article al projecte de Llei (el 24 que desplaçarà el contingut d'aquest als art. 25 i 26) que manifesti: "Es modifica la Disposició Final Primera de la Compilació del Dret Civil de les Illes Balears, que passarà a tenir la següent redacció: Primera.- Les normes de l'Ordenament civil de les illes Balears, escrit o consuetudinari, principal o supletori, vigents en el moment de la promulgació d'aquesta Compilació, queden substituïdes per les contingudes en ella."

Emena núm. 24

A l'art. 25 del Projecte de Llei

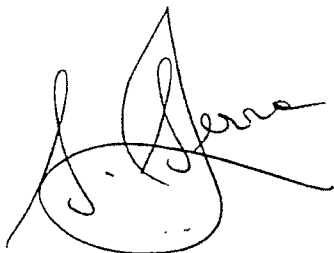
"S'autoritza el Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per aprovar, mitjançant Decret Legislatiu, un text refós de la Compilació del Dret Civil de les Illes Balears, dins el termini de sis mesos."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a circular stamp or mark.

Esmena núm. 25

A l'art. 6è. Comp. ⁴ definiere ⁴

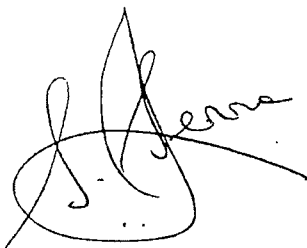
"L'herència ^{erax} es defineix per testament, per llei i pels contractes regulats en aquest Títol".

Esmena núm. 26

A l'art. 7è. Comp.

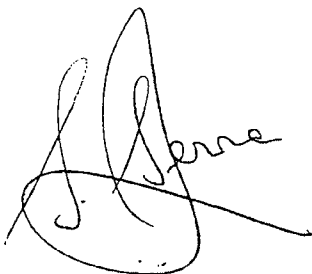
"La successió intestada només podrà tenir lloc en defecte d'hereu instituint i és incompatible amb la testada i la contractual . Això sense perjudici de la compatibilitat de la successió intestada amb el codicil i amb la definició"

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a circular stamp or mark.

Esmena núm. 27

A l'art. 24 Comp.

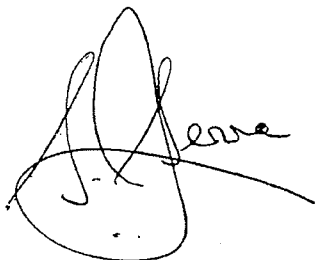
En el segon paràgraf cal suprimir l'expressió "i al darrer
de l'art. 42"

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Serra', with a large, stylized flourish that loops back under the name.

Esmena núm. 28

A l'art. 45 Comp.

Afegir al tercer paràgraf: "En els dos primers supòsits la llegítima del vidu es prendrà de la part de lliure disposició."

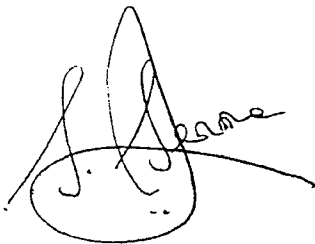
A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Esmena núm. 29

A l'art. 46 Comp. Paràgraf 2n.

"Això no obstant, la preterició no intencional de fills o descendents legítims conferirà al preterit acció per obtenir l'anul·lació del testament. Aquesta acció caducarà als quatre anys de la mort del causant, llevat que el preterit erròniament pugui demostrar que desconeixia el contingut del testament, en el qual cas aquell termini començarà a comptar des del moment que tingué tal coneixement, o, en defecte d'aquest, des de la inscripció en el Registre de la Propietat.

No es produirà l'anul·lació del testament i el preterit només ostentarà dret a reclamar la seva llegítima(...) 4t.- Si hagués transcorregut el termini de quatre anys esmentat sense sol·licitar l'anul·lació del testament."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. L. S. S. S.', written over a circular stamp or mark.

Esmena núm. 30

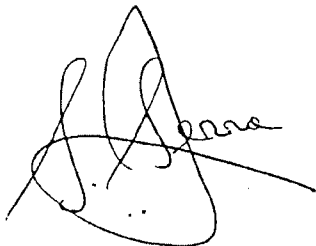
A l'art. 52 Comp.

"En els testaments atorgats davant notari no serà necessària la presència de testimonis, excepte en els casos següents:

- a) Quan el notari no conegui el testador.
- b) Per assegurar-se de la seva capacitat.
- c) Quan el testador no sàpiga o no pugui signar.
- d) En els restants supòsits^u que el notari ho consideri necessari o ho desitgi el testador.

En tots aquests supòsits els testimonis, en nombre de dos, no tindran l'obligació de conèixer el testador, excepte en el cas a), ni d'apreciar la seva capacitat, excepte en el cas b), i podran ser-ho els empleats del notari.

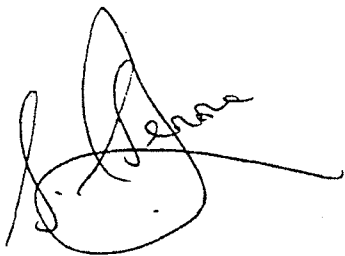
Pel que fa a tota la resta s'observaran les formalitats previstes en el Codi Civil.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Serra', written over a large, loopy scribble.

Esmena núm. 31

A l'art. 53 Comp.

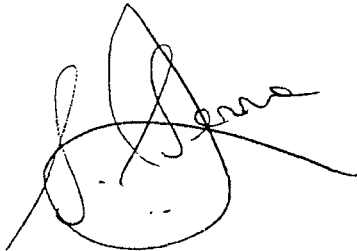
Afegir: "i d'allò que preveu l'article 51"

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Esmena núm. 32

A l'art. 3r. del Projecte de Llei, relatiu a l'art. 4t. núm. 2
de la Compilació.

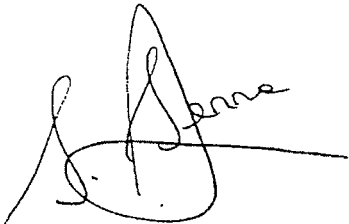
Proposem la seva supressió.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Esmena núm. 33

A l'art. 3r. del Projecte de Llei, relatiu a l'article.
4.3. de la Compilació.

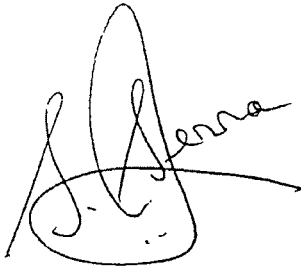
Proposam suprimir el tercer paràgraf del núm. 3 de
l'art. 4t. que diu: "Es nul....."

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. Serra', written over a horizontal line.

Esmena núm. 34

A l'art. 7 del Projecte de Llei relatiu a l'art. 27

A la primera línia, on diu complir-ne ha de dir complir-se

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Serra', with a large, stylized initial 'S'.

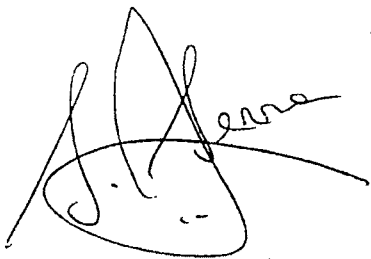
Esmena núm. 35

A l'art. 7 del Projecte de Llei relatiu a l'art. 28 Comp.

Al segon paràgraf cal suprimir-se "i els adoptius plens"

En el cas de no acceptar-se aquesta supressió, es proposa afegir un tercer paràgraf que diria:

"Pel que respecta als adoptats plenament no s'entendrà complerta la condició quan es demostrï que l'adopció es va realitzar als únics efectes de tenir-la per complerta. Es presumirà, si no hi ha prova en sentit contrari, tal intenció si a l'expedient d'adopció no es fes constar l'existència d'aquella substitució fideïcomissària.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Esmena núm. 36

A l'art. 7 del Projecte, relatiu a l'art. 29 de la Comp.

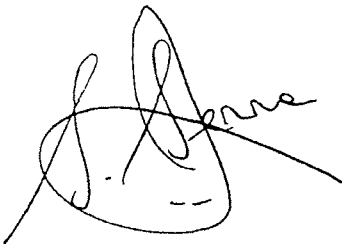
1r) A l'apartat a), on diu "... dies següents a la delació d'aquest" ha de dir "d'aquesta".

2n) A l'apartat c), on diu "L'inventari s'ha d'efectuar en el lloc on el causant tingui el domicili" ha de dir "ha tengut".

3r) Es proposa una altra redacció per a l'apartat a)

"Que l'inventari de l'herència fideïcomesa, que necessàriament haurà de ser judicial o notarial, estigui acabat, o almenys iniciat, sempre que es demostrï que el retard no és imputable al fiduciari dins l'any següent a la delació de l'herència del fideïcomitent o a la data en què tingui coneixement del seu dret el fiduciari, sempre que no sigui legitimari del fideïcomitent."

4r) Article 29.b) Cal afegir-hi el paràgraf següent: "En els fideïcomisos condicionals s'entendran, a aquests efectes, com a fideïcomissaris coneguts, els qui en el moment de practicar-se l'inventari ostentin la qualitat de fideïcomissaris, encara que tal titularitat estigui subjecta a la condició i, com a conseqüència, no sigui definitiva."

Esmena núm. 37

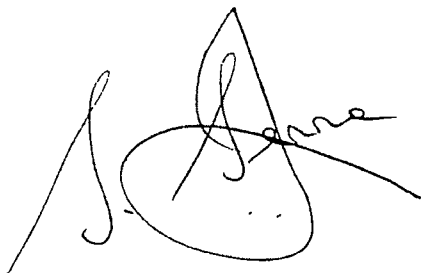
A l'article 7è. del Projecte, relatiu a l'article 30 Comp.

A partir del tercer paràgraf ha de quedar redactat així:
"L'inventari es realitzarà d'acord amb el que preveu l'article 29, però s'exceptua la intervenció dels fideïcomissaris, els quals només podran exigir que es realitzi tal inventari.-----
Pel que fa a les garanties, seran vàlides, previ acord dels interessats, o en defecte d'aquests, per decisió judicial, qualssevilla admissibles en Dret. Serà suficient, sense necessitat d'acord, pel que es refereix a immobles, la inscripció de la titularitat del fiduciari en el Registre de la Propietat, insertant-hi literalment la clàusula fideïcomissària.

Es consideraran rellevats de les dites obligacions:

- a) Els fiduciaris dispensats pel testador; i
- b) Els fills i descendents del fideïcomitent que resultin recíprocament substituïts.

Els esmentats, a pesar de tal revelació, si volen detreure la quarta trebeliànica vindran obligats a practicar inventari conforme a l'art. 29, llevat que el testador dispensi aquest cas de mode exprés.

Esmena 38

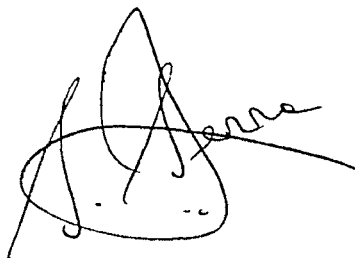
A l'art. 7è. del Projecte relatiu a l'art. 37 Comp.

1r) S'hauria de redactar de nou íntegrament diferenciant el fideïcomís "de eo quod supererit" del "si aliquid supererit"

2n) Com a esmena parcial caldria afegir al paràgraf primer això:
"Per als béns alienats pel fiduciari regirà el principi de subrogació real en favor del fideïcomissari, llevat que el testador l'hagi exclòs expressament."

3r) El paràgraf tercer hauria de quedar redactat així: "El fiduciari ve obligat a formalitzar inventari, que es practicarà segons les normes establertes per a la quarta trebeliànica, i no podrà disposar de cap bé o gravar-lo fins que l'hagi efectuat."

4t) El paràgraf quart ha de quedar redactat així: "Per assegurar la restitució de la quarta part reservada als fideïcomissaris, aquests podran demanar la seva determinació i sol·licitar les garanties de restitució de l'art. 30, paràgraf 3. Mentre no hagin usat aquesta facultat no podran exercitar cap acció per impugnar els actes dispositius del fiduciari, realitzats a títol oneros i amb adquirents que no fossin còmplices en el frau."

Esmena núm. 39.

Fa referència a la supressió de tot tipus de règim llegendari, d'acord amb les societats més avançades. Aquesta Esmena proposa la simple desaparició dels articles compresos entre el 41 i el 51 ambdós inclosos, de la compilació i la seva substitució per un sol article que diria:

" El testador pot disposar lliurament de tots els seus bens i drets".

Les esmenes següents se consideren alternatives, per si la primera fos rebutjada.

Esmena núm. 40.

Corregir la versió catalana de l'article 43, penúltim paràgraf "in fine". Ha de dir:

".... Si són de grau diferent, ha de passar sencera als més pròxims de l'una o de l'altra."

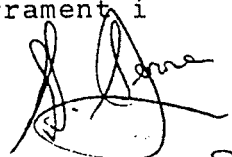
O també:

".... Si són de grau diferent, ha de passar sencera als més pròxims, siguin d'una línia o de l'altra".

Esmena núm. 41.

Corregir l'article 47, paràgraf segon; ha de dir:

" Per a establir la llegítima , s'ha de deduir del valor que tenien els bens a la mort del causant l'import dels deutes i de les càrregues, sense incloure-hi les imposades al testament, així com les despeses de darrera malaltia, enterrament i funeral".

-34

Esmena núm 42.

Sotmetre a l'aprovació del Parlament una disposició Transi-
tòria que diria:

" Les atribucions patrimonials en concepte de llegítima que per via de reserva o d'afecció s'hagin escripturat i inscrit en el Registre de la Propietat sense consentiment ni intervenció del llegítimari,, a l-ampar del règim vigent abans de la Compilació del 1961, podran cancel.lar-se a petició de persona interessada, sempre que hagin passat vint anys des de la seva constància registral."

Esmena núm.43.

L'article 48 plantetja una sèrie de problemes que potser aconsellen retornar-lo a la Comissió per donar-li una nova redacció:

1.- El primer paràgraf sembla excloure la possibilitat que el testador imposi el pagament en metal.lic, ja que de l'expressió "poden autoritzar.." en resulta una facultat de la qual els hereus poden o no fer-ne ús.

2.- El buit legal més important és el relatiu a la posició dels hereus respecte a la titulació dels bens. La solució del Codi Civil és molt més clara pel fet que estableix les mateixes garanties lagals que per al llegatari de quantitat. Ara bé, partint de la proposta de redacció actual, no queda més remei que exigir l'afecció registral de tots els béns.

3.- Quina és la solució adient en el cas que hi hagi dos hereus i un vulgui pagar en metal.lic a l'altre, no? No se diu.

4.- El paràgraf cinquè, respecte a la caducitat de l'opció de pagament en metal.lic, no expressa si el legítimari ha d'exigir el pagament en diners, o si pot, o necessàriament ha de, exigir el pagament en béns.

5.- L'anotació preventiva de demanda prevista al mateix paràgraf, sembla pertinent si se reclamen béns; però un no veu com s'ho faran els qui reclamin una quantitat.

6.- El paràgraf sisè, sempre del mateix article, té una sèrie d'imperficcions en la redacció actual:

a).- La conjunció adversativa "però"- que gramaticalment implica una contraposició- no es veu que hi fa aquí, ja que l'afirmació precedent està confirmada en el contingut de l'article 15 de la Llei Hipotecària, que es cita a continuació.

b).- L'expressió "em relació amb tercers hipotecaris" és innecessària, ja que l'article esmentat es refereix precisament als tercers.

c).- L'expressió "i com a garantia dels legitimaris" es falsa en relació a la segona part del paràgraf, ja que l'article 15 no està pensat exactament per protegir els legitimaris.

Aquestes consideracions recomanen retornar el text a la Comissió per assolir una formulació més acurada.

Esmena núm.44.

Proposar la supressió del paràgraf segon.

" Els actes de la diposició i gravamen dels drets en virtut dels quals s'ocupa l'habitatge..." fins al final.

Esmena núm.45.

Proposar la supressió pura i simple del darrer paràgraf de l'article 43 que diu:

" Es nul qualsevol pacte en virtut del qual el cònjuge mandat renuncia a les facultats de revocar, condicionar o restringir el mandat", del qual difícilment es pot veure la justificació i finalitat.

Esmena núm. 46.

Respecte de l'USDEFRUIT AMB FACULTAT DE GRAVAR I VENDRE, es fa referència als següents punts:

1.- Suprimir l'expressió "siguiendo una arraigada práctica menorquina", que sembla més pròpia de l'exposició de motius.

2.- Suprimir (parà. 2 de l'article 66), allò que " la facultad de vender comprende.... incluida su enajenación a título oneroso". Pareix una redacció tautològica.

3.- No sé si el verb "onerar" ha estat recentment admès. Abans no ho era. En tot cas resulta molt cacofònic!

4.- No queda clar com s'acredita la situació de "necessitat" ni la relació entre justificació i aprovació.

5.- La paraula "concurrència" s'ha de canviar per "existència ja que la primera exigeix dos elements (art. 67-1).

6.- El segon paràgraf de l'article 67 és una obvietat, per la qual cosa es podria suprimir.

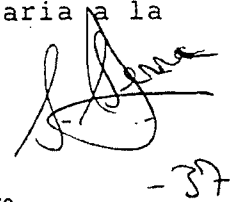
7.- Falta regular les relacions entre l'usdefructuari i els llegítimaris, l'eficàcia dels actes realitzats sense o contra el seu consentiment, les previsions sobre la "cautela Socini" i el cas de que el testador no precisi res sobre aquella.

Esmena núm 47.

Supressió de l'article 13 del Projecte i de l'article 64 de la Compilació, de la Societat Rural Menorquina, per esser contrari a la Llei d'Arrendaments Rustics de 1981, per obsoleta i desfavorable pels pagesos.

Esmena núm, 48.

De supressió de l'article 23 del Projecte i del 86 de la Compilació. Sobre "Explotació a Majoral d'Eivissa i Formentera per esser desfavorable pels pagesos., obsoleta i contraria a la Llei d'arrendaments rústics de 1981.

Esmena núm. 49.

Esmena a l'article 12 del Projecte de Revisió.

Es proposa la següent redacció:

" Article 12.- Es modifica el Títol III del llibre I de la Compilació del Dret Civil de les Balears, quedant sense contingut els articles 55,56,57,58,59,60,61,62,63."

Aquest article únicament s'hauria d'introduir en el suposat de que s'apròvès la supressió total i absoluta dels drets que regula el títol de referència exceptuant el "dret d'estatge" ; això en el suposat de que es decidís de suprimir d'una vegada els "censals" i els "alous".

En aquest suposat es proposa que en la Compilació quadi recollida la dita supressió per medi d'una Disposició Derogatòria.

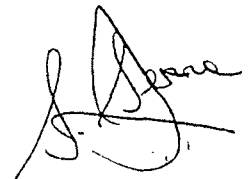
Esmena núm. 50.

Esmena a l'article 60 de la Compilació. Es proposa la següent redacció:

Els cens s'extingueix per prescripció de deu anys que es computaran des del pagament de l'última darrera pensió, la prescripció també afecta al pagament de les pensions que només es podran reclamar respecte dels dos darrers anys.

L'alou s'extingueix per prescripció de sis mesos que es comptaran des de l'inscripció al Registre de la Propietat de la darrera transmissió onerosa del domini útil de la finca, i, en el seu defecte, des de que el propietari directe hagués tengut coneixement de la dita transmissió, sense que durant aquest termini s'hagi reclamat o pagat el lluïme o efectuat cap acte de reconeixement davant el propietari directe"

Amb això es preten reduir el límits mínims el termini de prescripció i donar preferència a l'alta seguretat de tràfic jurídic.

Esmena núm. 51.

ENMIENDA AL ARTICULO 62 de la COMPILACION.

Quedaría redactado de la siguiente forma:

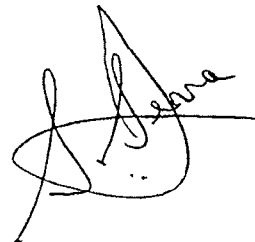
"Art.62

Respecto al pago y cobro de las pensiones de los censos ,habra que atenerse al estado posesorio.

El censatario puede cesar en el pago de las pensiones cuando el censalista no justifique su derecho a percepcion.

El estado posesotio se pierde por el transcurso de dos años sin cobrar la pension ".

De esta forma se obliga al censalista a la maxima diligencia,

Esmena núm. 52.

ENMIENDA PARTICULAR AL ART. 63 DE LA COMPILACION

Quedaria redactado de la siguiente forma:

" Art.63

" El alodio y los censos enfiteuticos con derecho a laudemio son redimibles en cualquier tiempo a instancia del dueño util, mediante el pago al dueño directo de un laudemio y dos tercios de laudemio del valor de la finca, en cuya estimación no se computara el de las mejoras introducidas o edificaciones realizadas en ella con posterioridad a la fecha del título constitutivo. De no haberse pactado cantidad alguna en concepto de laudemio este consistirá en el uno por ciento del valor de la finca apreciado en la forma anteriormente indicada. "

Esta nueva redacción va en relación con las demás enmiendas en el sentido de restringir los derechos del dueño directo habida cuenta de que la gran problemática de los alodios reside principalmente en la mutación del valor sufrido por las fincas convertidas hoy en urbanas.

Esmena núm.53.

ENMIENDA AL ARTICULO 1 del texto de la Compilación, modificado por el artículo 2 del Proyecto.

1º) ENMIENDA AL PARRAFO SEGUNDO.

Sería mejor tomar literalmente el párrafo segundo del artículo 1 de la Compilación Catalana, en el que inequívocamente se inspira, ya ^{que} resulta más preciso técnicamente. En cualquier caso hablar de " ANTIGUAS LEYES cosa que no hace la Compilación Catalana.

2º) ENMIENDA AL PARRAFO TERCERO.

los vocablos "leyes" y " costumbres" han de pasar al singular.

-41

ENMIENDAS A L ARTICULO 14 de la Compilación, que se modifica en virtud del artículo 6 del Proyecto.

1ª) ENMIENDA A LA REDACCION CATALANA DEL PARRAFO SEGUNDO.

Ha de alterarse el texto, diciendo:

" Encara que no s'utilitzi la paraula hereu, valdrà com a feta a títol universal qualsevol disposició del testador que atribueixi clarament a l'afavorit aquesta qualitat".

2ª) ENMIENDA A LA PRIMERA PARTE DEL PARRAFO TERCERO.

Ha de decir:

" El padre o la madre, mientras ejerzan la patria potestad sobre el hijo impúber, en la sustitución pupilar; y los ascendientes de los que sea legitimario el incapacitado, en la sustitución ejemplar, en el testamento que otorguen para su propia herencia, pueden, en relación a la del descendiente, instituir herederos de éste y establecer otras disposiciones, sin perjuicio de las legítimas, cuyo pago podrá asimismo autorizar en dinero".

Si no se recorta el círculo de posibles instituyentes o sustituyentes se da una desmesurada amplitud a una institución excepcional y que ha de moverse dentro de unos límites muy ajustados y estrictos. Por otra parte concuerda mejor con los antecedentes y bases de nuestro derecho especial.

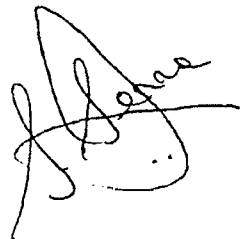
3ª) ENMIENDA A LA SEGUNDA PARTE DEL PARRAFO TERCERO.

Se propone en forma alternativa:

a) SUPRESION. Si no se regula un completo sistema de causas de extinción de tales sustituciones, la simple inclusión de una sola puede ser más perturbadora que clarificadora.

" Sin embargo, la ejemplar quedará sin efecto si el descendiente hubiere otorgado testamento o donación universal válidos; o al cesar realmente el estado de incapacidad, aunque después no otorgue testamento"

El recobro de la razón debe ser causa de ineficacia aunque el descendiente no otorgue testamento, pues lo contrario atenta contra el carácter personalísimo y excluyente del testamento.

-43

Esmena núm. 55.

ENMIENDAS AL ARTICULO 16 de la Compilación, que se modifica en virtud del artículo 6 del Proyecto entre otros.

1º) ENMIENDA A LA REDACCION CATALANA DEL PARRAFO PRIMERO.

Debería decir algo así como:

" El qui és hereu ho és sempre i, en conseqüència s'han de tenir per no posats a la seva institució la condició resolutòria i els termes suspensiu i resolutori".

Hi ha que substituir la locució " en instituir-lo". No és una traducció adient de " en su institución", jurídicament parlant.

2º) ENMIENDA AL PARRAFO SEGUNDO.

Debería decir:

" En los testamentos, el término incierto implica condición salvo que del testamento pueda deducirse claramente la voluntad contraria del testador"

Es una fórmula más amplia que la propuesta por el Proyecto y que creará menos problemas de interpretación.

3º) ENMIENDA AL PARRAFO TERCERO.

Debería decir:

" El incumplimiento del modo impuesto a la institución de heredero nunca podrá dar lugar a la resolución de ésta".

4º) ENMIENDA A LA REDACCION CATALANA DEL PARRAFO TERCERO.

"FORMA". S'ha de corregir MODO (o tal vegada "càrrega").

Esmena núm. 56.

ENMIENDA A L ARTICULO 17 de la Compilación que se modifica en virtud de artículo 6 del Proyecto.

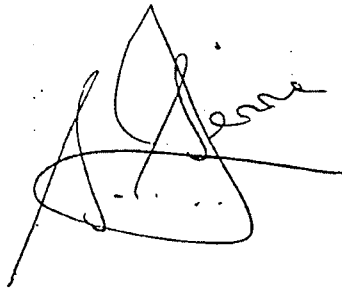
1º) ADICIONAR AL FINAL DEL PARRRAFO PRIMERO.

" Mediante el codicilo puede, asimismo, complementar una donación universal de bienes presentes y futuros. En el codicilo puede establecerse una sustitución vulgar al legatario"

Si el codicilo es un testamento sin institución de heredero y sirve para salvar las demás instituciones cuando falta el heredero, es lógico que el contenido del mismo sea lo más amplio posible.

2º) AL FINAL DEL ARTICULO.

Habría que añadir algunas consideraciones relativas a las memorias testamentarias.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

ENMIENDAS AL ARTICULO 18 de la Compilación, que se modifica en virtud
GRUP PARLAMENTARI

ESQUERRA NACIONALISTA, RSM.
del artículo 6 del Proyecto.

Parlament de les Illes Balears

1º) ENMIENDA AL PARRAFO PRIMERO.

Ha de decir:

" El testador podrá encomendar al instituido heredero, aunque sólo -
fuere en el usufructo de todo o parte de los bienes de la herencia, así
como al legatario llamado al usufructo ~~universal~~ universal O DE PARTE
DE LA MISMA O INCLUSO AL LEGATARIO DE BIENES CONCRETOS Y DETERMINADOS
, que, por acto inter vivos o de última voluntad los distribuya entre --
los parientes de aquél o del propio distribuidor "

Se añade al legatario que tenga el usufructo sobre parte de la he-
rencia o sobre bienes concretos de la misma. No hay razón de peso por
la cual no pueda tener asignada estas facultades, si se amplía respecto
al texto anterior incluyendo al legatario llamado al usufructo univer-
sal.

También se suprime "los asigne a uno", ya que tal locución tenía senti-
do en el texto anterior, pero no en el actual donde se habla del mecanismo
de elección, y por tanto sobra.

2º) ENMIENDA AL PARRAFO SEGUNDO.

Caben dos posibilidades:

a) Sustituir el texto del Proyecto por el siguiente:

" El encargo comprenderá únicamente la facultad de distribución
a no ser que el testador haya manifestado expresamente su voluntad de --
extenderlo a la elección"

Se trataría de que se distinguieran los dos tipos de facultades:
que puede tener el distribuidor; y, además, primar el de distribución
sin facultades electivas si no se le encomiendan claramente.

b) Si no se acepta la anterior se propone la siguiente alternativa

" El encargo comprenderá LAS FACULTADES de distribución y elección,---
salvo que la voluntad expresa del testador fuera limitarlo a uno solo de
ellos".

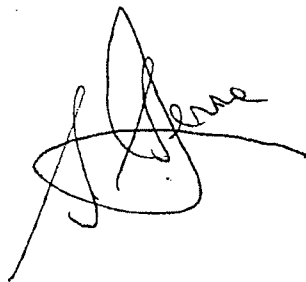
No parece adecuado utilizar el término "fideicomiso" ya que califica
de manera definitiva y concluyente la institución, cuando ,ciertamente,
hay grandes similitudes entre las dos figuras pero no una total identi-
dad.-

3º) ENMIENDA AL PARRAFO TERCERO "IN FINE".

Se refiere al párrafo que dice : " Sin embargo, podrán ordenarse por
el distribuidor sustituciones vulgares en fideicomiso a favor de perso-
nas que estén incluidas en el indicado grupo de parientes"

Se proponen las siguientes enminedas:

- a) Supresión del párrafo.
- b) Modificación puntualizando su exacto sentido.
- c) En cualquier caso si se mantiene la situación actual, limitarlo sólo
al supuesto de que el encargo se refiera a la posibilidad de elección; ex-
cluyéndolo si se trata de un simple y pura distribución.

ENMIENDA AL ARTICULO 19 de la Compilación, que se modifica en virtud del artículo 6 del Proyecto.

1º) ENMIENDA AL PARRAFO PRIMERO INITIO. (hasta el primer punto y --seguido).

Debería quedar redactado del modo siguiente:

"La distribución o elección deberán efectuarse por el distribuidor bien indicándose expresamente que usa de dicha facultad o bien adoptando disposiciones que, necesariamente, impliquen el uso de tal facultad".

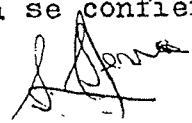
Se suprime " ASIGNACION" ya que no resuelve nada y confunde. Por otra parte se intentan evitar formalismos innecesarios en la forma de efectuar la elección o distribución.

2º) ENMIENDA AL PARRAFO SEGUNDO.

Hasta el pu nto y coma, debe cambiarse la redacción del modo siguiente:

" Cuando el heredero distribuidor tenga el encargo limitado, exclusivamente, a la distribución de los bienes entre los parientes que se señalen en el testamento, la herencia se deferirá para ellos al tiempo del fallecimiento del testador; en el caso de que tenga facultades de elección o de elección y distribución al tiempo, la herencia no se deferirá a los parientes hasta que quede efectuada definitivamente la - elección o distribución " El resto del precepto puede seguir exactamente igual que como está.

Se trata de que partiendo de una clara y nítida diferenciación del encargo de simple y exclusiva distribución del de elección se confieren efectos distributivos.

ENMIENDA AL ARTICULO 20 de la Compilación, que se modifica en virtud del artículo 6 del Proyecto.

1º) Respecto a la palabra: "SOBREVIVIENDOLE".

Se postula de modo alternativo:

a) SU SUPRESION. No hace falta tal precisión, ya que en el artículo anterior se ha fijado cuándo se defiere la herencia en tales casos y sobre la reiteración. Resulta además no sólo innecesaria sino algo perturbadora ya que el texto anterior decía "sobreviviendo a éste", referido claramente al testador, línea que no se sigue en la actualidad y puede confundir más que aclarar.

b) Caso de no admitirse lo anterior se propone la redacción siguiente:

"sobreviviendo al distribuidor en el caso de que el encargo entrañe elección".

2º) Respecto al párrafo final: "En el supuesto de que los citados parientes fueren hijos o sobrinos..."

Se postula alternativamente:

a) SUPRESION. Se trata de una suerte de representación de perfiles poco definidos y nula raigambre.

b) En cualquier caso si se mantiene, cambiar "sobrino" por "hermano". Por qué si el testador llama como parientes a los hermanos suyos o del distribuidor este mecanismo no ha de afectar a sus descendientes.

c) Precisar que "aunque hubiere sobrevivido al testador" se refiere al caso de encargo de elección.

Esmena núm. 60.

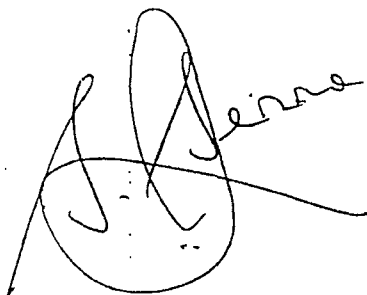
ENMIENDA AL ARTICULO 21 de la Compilación que se modifica en virtud del artículo 6 del Proyecto.

Por las razones apuntadas en las enmiendas correspondientes a los artículos 18 y 19 se solicita la supresión y sustitución de los vocablos

"FIDEICOMISO" y "ASIGNACION!"

La redacción que se propone para tal caso sería del siguiente tenor:

"En el encargo de distribución los bienes omitidos al hacerse la misma serán adquiridos por el pariente o parientes, éstos por partes iguales, a favor de los cuales se hubiera verificado la distribución de los otros bienes. En el encargo de elección se estará, a estos efectos, en lo pertinente, a lo establecido en los artículos 15 y 24".

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S. Serra', written over a large, loopy circular scribble.

-50

Esmena núm . 61.

ENMIENDA AL ARTICULO 23 de la Compilación, que se modifica en virtud del artículo 6 del Proyecto.

1º) Primera parte del párrafo Primero.

Ha de decir:

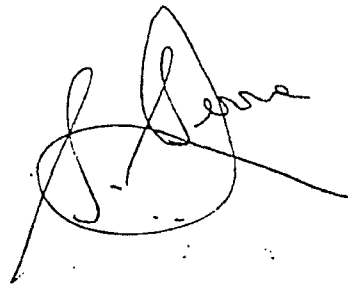
" El distribuidor tendrá los derechos y obligaciones que corresponden a un heredero fiduciario... .. "

Por las mismas razones expuestas anteriormente: similitud con el fideicomiso pero no identidad.

2º) Párrafo Segundo.

Ha de decir:

" Tanto los parientes instituidos herederos, en el caso de elección, como los destinatarios de los bienes, en la distribución, tendrán la condición de herederos del testador".

-51

Esmena núm. 62.

ENMIENDA al ARTICULO 50 y 77 de la Compilación, artículos 9 y 18 del Proyecto.

ENMIENDA A LOS PARRAFOS PRIMEROS DE A MBOS ARTICULOS.

(uno y otro se refieren a lo mismo lo que ocurrees que uno es para Mallorca y el otro para Ibiza).

SUPRESION de la frse: "... .. en contemplación de alguna donación, atribución o compensación que de éstos reciban o hubieran recibido con anterioridad" art.50

SUPRESION de "... .. en contemplación de una donación, atribución o compensación que el ascendiente o su heredero contractual le hubieren hecho en vida de aquél". art.77

Se postula la supresión por-que esta institución ha de tener un carácter absolutamente abstracto para que sea operativa y eficaz. Piénsese que a veces no se recibe ventaja alguna de la persona a la que se le otorga definición, sino que la ventaja la reciben de otro ascendiente diferente ^{del} que se da la definición.

-52

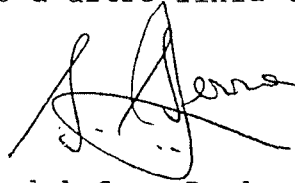
Esmena núm. 63.

Article 9 del Projecte , article 43 de la Compilació, paràgraf 5è: in fine.

El text català diu: " Si són de grau diferent ha de passar sencera als més pròxims de cada línia".

Greu error. Altera totalment el sentit , ha de dir:

" Als més pròxims d'una o d'altre línia".

El Portaveu del Grup Parlamentari EN-PSM.
Sebastià Serra Busquets.

-53